

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 34/2023
25.01.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Невенке Важић, председника већа, Милене Рашић, Дубравке Дамјановић, Мирољуба Томића и Татјане Вуковић, чланова већа, са саветником Врховног касационог суда Снежаном Лазин, као записничарем, у кривичном предмету окривљеног АА, због кривичног дела полно узнемиравање из члана 182а став 1. Кривичног законика, одлучујући о захтеву за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Јелене Дојчиновић, поднетом против правноснажних пресуда Основног суда у Лебану 1К.бр.128/21 од 20.09.2022. године и Вишег суда у Лесковцу Кж1.бр.332/22 од 28.11.2022. године, у седници већа одржаној дана 25.01.2023. године, једногласно, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Јелене Дојчиновић, поднет против правноснажних пресуда Основног суда у Лебану 1К.бр.128/21 од 20.09.2022. године и Вишег суда у Лесковцу Кж1.бр.332/22 од 28.11.2022. године, у односу на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) Законика о кривичном поступку, док се у осталом делу захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног **ОДБАЦУЈЕ** као недозвољен.

Образложење

Пресудом Основног суда у Лебану 1К.бр.128/21 од 20.09.2022. године окривљени АА је оглашен кривим због извршења кривичног дела полно узнемиравање из члана 182а став 1. КЗ и осуђен је на казну затвора у трајању од 3 (три) месеца која ће се извршити тако што ће је окривљени издржавати у просторијама у којима станује у ... у улици ..., без примене мере електронског надзора, с тим што окривљени не сме напуштати просторије у којима станује, осим у случајевима прописаним законом који уређује извршење кривичних санкција, а уколико окривљени једном у трајању преко шест часова или два пута у трајању до шест часова самовољно напусти просторије у којима станује суд ће одредити да остатак казне затвора издржи у Заводу за извршење казне затвора.

Истом пресудом окривљени је обавезан да оштећеној ББ на име трошкова ангажовања пуномоћника исплати новчани износ од 117.000,00 динара, те да суду на име паушала плати новчани износ од 7.000,00 динара, а све у року од 15 дана од дана

правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења. Оштећена ББ је ради остваривања имовинскоправног захтева упућена на парницу.

Пресудом Вишег суда у Лесковцу Кж1.бр.332/22 од 28.11.2022. године одбијена је као неоснована жалба браниоца окривљеног АА и потврђена је пресуда Основног суда у Лебану 1К.бр.128/21 од 20.09.2022. године.

Бранилац окривљеног АА - адвокат Јелена Дојчиновић формално је поднела захтев за заштиту законитости само против пресуде Вишег суда у Лесковцу Кж1.бр.332/22 од 28.11.2022. године, а из садржине захтева је очигледно да се побијају обе правноснажне пресуде, због повреде закона из члана 182а став 1. КЗ, са предлогом да Врховни касациони суд у целини укине пресуду Вишег суда у Лесковцу Кж1.бр.332/22 од 28.11.2022. године и предмет врати том суду на поновну одлуку са наредбом да се нови поступак одржи пред потпуно измењеним већем или да у целини преиначи пресуду Вишег суда у Лесковцу Кж1.бр.332/22 од 28.11.2022. године тако што ће усвојити жалбу браниоца и окривљеног АА ослободити од кривичне одговорности за кривично дело које му је оптужним предлогом ОЈТ у Лебану стављено на терет, те браниоцу окривљеног досудити трошкове за све радње које су предузете пред ОЈТ у Лебану и у поступку пред првостепеним и другостепеним судом у првобитном и поновљеном поступку и то за присуствовање сваком одржаном рочишту износ од по 18.000,00 динара, за приступ сваком неодржаном рочишту износ од по 9.750,00 динара, за састав образложених поднесака износе од по 16.500,00 динара, за састав необразложених поднесака износе од по 8.250,00 динара, за састав обе жалбе износе од по 33.000,00 динара, као и за састав захтева за заштиту законитости износ од 33.000,00 динара, а све по Адвокатској тарифи на терет буџетских средстава суда.

Врховни касациони суд је доставио примерак захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу сходно одредби члана 488. став 1. ЗКП, те је у седници већа коју је одржао у смислу члана 490. ЗКП, без обавештавања Републичког јавног тужиоца и браниоца окривљеног, сматрајући да њихово присуство није од значаја за доношење одлуке (члан 488. став 2. ЗКП), размотрио списе предмета и правноснажне пресуде против којих је захтев за заштиту законитости поднет, па је, након оцене навода изнетих у захтеву, нашао:

Захтев за заштиту законитости је неоснован у делу који се односи на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, док је у осталом делу недозвољен.

Наиме, бранилац окривљеног у поднетом захтеву истиче да је суд прекорачио границе оптужног предлога јавног тужиоца на штету окривљеног, обзиром да је у изреци првостепене пресуде, која је потврђена од стране другостепеног суда, навео да је оштећена „видно узнемирена напустила ординацију и отишла до одељења педијатрије како би сведоку ВВ пренела шта јој се догодило“, док је у прецизираном оптужном предлогу Основног јавног тужиоца у Лебану од 07.06.2022. године наведено да је оштећена „видно узнемирена напустила ординацију и отишла до одељења психијатрије како би сведоку ВВ пренела шта јој се догодило“, дакле суд је у изреци првостепене пресуде самоиницијативно навео „одељење педијатрије“, уместо „одељење психијатрије“ како је то наведено у оптужном предлогу јавног тужиоца, а

све у циљу како би отклонио овај недостатак у оптужном предлогу јавног тужиоца пошто у ДЗ ... не постоји одељење психијатрије.

Изнети наводи захтева браниоца окривљеног којима се у суштини указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП, а због које окривљени преко браниоца у смислу члана 485. став 4. ЗКП може поднети захтев за заштиту законитости, се по оцени Врховног касационог суда не могу прихватити као основани, из следећих разлога:

Одредбом члана 420. став 1. ЗКП је прописано да се пресуда може односити само на лице које је оптужено и само на дело које је предмет оптужбе садржане у поднесеној или на главном претресу измењеној или проширеној оптужници. Дакле, из цитиране законске одредбе произилази да између оптужбе и пресуде мора постојати идентитет и подударност у погледу субјективне и објективне истоветности дела.

По налажењу Врховног касационог суда, наведеном изменом у побијаној правноснажној пресуди чињеничног описа кривичног дела из оптужног предлога Основног јавног тужиоца у Лебану КТ.бр.51/2019 од 25.09.2019. године, измењеног на главном претресу одржаном дана 01.04.2021. године и поднеском КТ.бр.51/2019 од 05.05.2022. године који је достављен суду дана 07.06.2022. године, суд није прекорачио оптужбу, односно није повредио ни субјективни, а ни објективни идентитет оптужбе и пресуде на штету окривљеног АА. Ово са разлога јер се правноснажна пресуда односи на исто лице – окривљеног АА и на кривично дело за које је оптужен – кривично дело полно узнемиравање из члана 182а став 1. КЗ, а суд је наведеном незнатном изменом којом је у изреци пресуде само навео тачан назив одељења Дома здравља ... до кога је отишла оштећена одмах након противправних радњи које је према њој предузео окривљени, по налажењу овога суда, заправо ускладио чињенични опис кривичног дела са чињеничним стањем утврђеним на главном претресу и то у погледу околности која не представља битно обележје предметног кривичног дела, крећући се при томе у оквиру оптужног акта јавног тужиоца, при чему наведена измена није извршена на штету окривљеног, нити је окривљени оглашен кривим за већу „криминалну количину“ од оне за коју је оптужен, јер су битна субјективна и објективна обележја бића кривичног дела иста и у измењеном оптужном акту јавног тужиоца и у изреци пресуде, као и сам начин извршења кривичног дела, односно постоји истоветност чињеничног описа радње извршења предметног кривичног дела из изреке правноснажне пресуде са чињеничним описом радње дела датог у оптужном акту јавног тужиоца. Дакле, како је чињенични опис у изреци правноснажне пресуде остао у границама чињеничног основа из оптужбе, односно у границама оних чињеница и околности на којима се оптужба заснива, а из којих произилазе законска обележја кривичног дела полно узнемиравање из члана 182а став 1. КЗ, то су у конкретном случају неосновани наводи браниоца окривљеног АА којима се указује на битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 9) ЗКП.

Захтев за заштиту законитости браниоца окривљеног АА у осталом делу је одбачен као недозвољен.

Наиме, бранилац окривљеног као разлог подношења захтева наводи повреду закона из члана 182а став 1. КЗ од стране суда, а што би по налажењу овога суда

представљало повреду кривичног закона из члана 439. тачка 2) ЗКП у вези члана 182а став 1. КЗ, због које је подношење захтева дозвољено окривљеном. Међутим, бранилац окривљеног постојање по њему повреде одредбе члана 182а став 1. КЗ од стране нижестепених судова суштински образлаже тако што оспорава и полемише са чињеничним утврђењима у правноснажним одлукама и указује на погрешну оцену изведених доказа, давањем сопствене оцене изведених доказа и сопствених чињеничних закључака који су потпуно другачији од оних датих у побијаним правноснажним пресудама. Ово имајући у виду да бранилац окривљеног истиче да суд из изведених доказа није на несумњив начин утврдио да је окривљени АА учинио кривично дело полно узнемиравање из члана 182а став 1. КЗ на штету оштећене ББ, обзиром да нема сведока који су очевици критичног догађаја, те да у току поступка није доказано да је окривљени предузео било коју радњу у циљу повреде достојанства оштећене и задовољавања свог полног нагона, а истиче се и да је пресуда заснована на међусобно противречним исказима оштећене и сведока ГГ и да суд није утврдио на који тачно начин се оштећена без своје воље критичном приликом нашла у крилу окривљеног, као и да првостепени суд није у току поступка одлучио о свим доказним предлозима одбране, између осталог и о доказном предлогу да суд прибави извештај ДЗ ... о томе да ли у овом ДЗ постоји одељење психијатрије.

Како, дакле, из изнетих навода произилази да бранилац окривљеног у поднетом захтеву, као разлог побијања правноснажних пресуда, само формално означава повреду закона због које је подношење захтева дозвољено окривљеном, док суштински указује на погрешно и непотпуно утврђено чињенично стање и погрешну оцену доказа од стране нижестепених судова, а што не представља законски разлог због којег је у смислу одредбе члана 485. став 4. ЗКП дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу због повреде закона, то је Врховни касациони суд захтев браниоца окривљеног у овом делу оценио недозвољеним.

Поред тога, бранилац окривљеног у образложењу захтева наводи и да је изрека првостепене пресуде противречна разлозима које је првостепени суд дао у образложењу првостепене пресуде у погледу чињенице на који тачно начин се оштећена критичном приликом нашла у крилу окривљеног, те да о чињеницама које су предмет доказивања постоји противречност између онога што се наводи у образложењу првостепене пресуде о садржини записника о исказима сведока ДД датим у поступку и самих тих записника, као и да другостепени суд није ценио све жалбене наводе одбране, а који наводи браниоца окривљеног би по налажењу овога суда представљали битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП. Осим тога, бранилац окривљеног у образложењу захтева наводи и да суд није правилно одмерио казну окривљеном АА, обзиром да приликом њеног одмеравања није узео у обзир чињенице да је окривљени неосуђивано лице, те да својим понашањем није ометао вођење кривичног поступка, као и да се увек одазивао позивима државних органа, а који наводи браниоца окривљеног би по налажењу овога суда представљали повреду одредбе члана 441. став 1. ЗКП.

Имајући у виду да из изнетих навода произилази да бранилац окривљеног у осталом делу захтева за заштиту законитости нижестепене пресуде побија због повреда одредаба члана 438. став 2. тачка 2) и члана 441. став 1. ЗКП, а које повреде одредаба ЗКП не представљају законске разлоге због којих је у смислу одредбе члана 485. став 4.

ЗКП дозвољено подношење захтева за заштиту законитости окривљеном и његовом браниоцу, то је Врховни касациони суд и у овом делу захтев браниоца окривљеног оценио недозвољеним.

Са изнетих разлога, налазећи да побијаним пресудама није учињена повреда закона на коју се неосновано указује захтевом за заштиту законитости браниоца окривљеног АА - адвоката Јелене Дојчиновић, Врховни касациони суд је на основу члана 491. став 1. ЗКП захтев у односу на повреду закона наведену у изреци одбио као неоснован, док је у осталом делу на основу члана 487. став 1. тачка 2) ЗКП и члана 485. став 4. ЗКП захтев одбацио као недозвољен и одлучио као у изреци пресуде.

Записничар-саветник
Снежана Лазин, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић

Председник већа-судија
Невенка Важић, с.р.